

Budgetskrivelse 2027

Fritidsnämnden

Foto: Nils Byrfors/Malmö stad

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förändringar i omvärlden.....	4
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet	10
Kommunbidrag	16
Begäran om investeringsram.....	21
Investeringsram	21

Bilagor

Bilaga 1: Budgetskrivelse Stiftelsen Malmö Sommargårdar 2027

Sammanfattning

Budgetskrivelsen utgör nämndens förslag till budget som föreläggs kommunfullmäktige avseende budgetåret 2027 med plan för 2028–2029. För investeringarna har rapporten ett längre tidsperspektiv, 2027 med plan för 2028–2032.

Fritidsnämnden "nämnden" fortsätter arbeta för att skapa fler gemenskaper så som ett aktivt föreningsliv, fritidsgårdar, mötesplatser och främjande aktiviteter. Ett aktivt föreningsliv och deltagande i kulturella aktiviteter kan motverka ohälsa och är en förutsättning för demokratisk delaktighet och utvecklingen av det demokratiska samtalet.

Det är viktigt för nämnden att balansera sitt uppdrag. Idrotten är viktig och nämnden fortsätter att avsätta resurser till ett växande idrottsliv i Malmö. Samtidigt är det viktigt att nå dem som inte deltar i traditionell idrottsverksamhet. Här spelar nämndens öppna verksamheter en viktig roll - både som brobyggare till det organiserade fritidslivet och som en mötesplats och källa till en meningsfull fritid.

För att leva upp till nämndens uppdrag om en jämlik och inkluderande fritid behöver arbetet i högre grad rikta sig till de tjejer som står längst ifrån fritidsutbudet. Det kräver ett medvetet och långsiktigt arbete där flickors skilda livsvillkor, erfarenheter och behov synliggörs och tas på allvar. Insatser behöver utformas med förståelse för de strukturella hinder som begränsar deltagande, såsom normer kring kön, trygghet, tillgänglighet och ekonomiska förutsättningar.

Genom att integrera kultur- och fritidsfrågorna i den långsiktiga fysiska planeringen skapas förutsättningar för en stad som främjar delaktighet, inkludering och aktivt liv i alla åldrar. Fritidsnämnden arbetar aktivt för att säkerställa en jämlik tillgång till fritidsaktiviteter över hela staden genom stadsplaneringsprocesser, från strategisk planering till detaljplanering. Fritidsnämnden ser därför pågående översyn av översiktsplanen som ett centralt verktyg för att säkerställa att kultur- och fritidsmiljöer ges goda och jämlika förutsättningar i stadens fortsatta utveckling.

I skrivandet av budgetskrivelse 2027 har det fritidspolitiska programmet fungerat som kompass och en långsiktig riktning för hur nämnden ska agera i relation till omvärldstrender och vilken samverkan som nämnden är i behov av för att möta framtiden.

Förändringar i omvärlden

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämndens verksamhet under 2027 och framåt, samt på vilket sätt?
- Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Ekonomisk utveckling internationellt och nationellt

Världsekonomin präglas av fortsatt geopolitisk osäkerhet, med pågående konflikter i Sveriges närområde. Inflationen har generellt mattas av men är fortsatt känslig för störningar särskilt kopplade till energi och råvarupriser. Ett osäkert internationellt läge som påverkar tillväxtförutsättningar, räntenivåer och offentlig ekonomi även i Sverige. Fokus på prioriteringar, effektivitet och långsiktig hållbarhet är avgörande för att möta kommande utmaningar.

Befolkningsprognos

Den kommande tioårsperioden förändras Malmöbornas sammansättning på ett sätt som skapar nya förutsättningar för ett rikt fritidsliv. I slutet av 2033 förväntas det finnas 387 000 Malmöbor, vilket är 20 000 fler Malmöbor än 2025.

Snabbast förväntas gruppen 80 år eller äldre att växa (+32 procent), följt av gruppen unga i gymnasieåldern (+23 procent). De yngre barngrupperna ser inte samma snabba tillväxt. Gruppen i förskoleåldern förväntas vara ungefär lika stor om 10 år som idag och gruppen i grundskoleåldern något mindre än idag.

För fritidsnämnden innebär befolkningsprognosens minskande barnkullar på sikt ett minskat totalt antal barn i nämndens målgrupp. Detta kan leda till ett lägre generellt tryck på vissa verksamheter. Samtidigt skapar utvecklingen ökade möjligheter att nå och aktivera en större andel av barn och unga i olika åldrar. Nämndens inriktning är därför inte att minska antalet deltagande barn, utan att öka andelen som tar del av kommunala verksamheter, organiserad idrott samt sociala och kulturella föreningar.

En växande äldre befolkning ökar behovet av anpassade insatser för att främja en meningsfull fritid för seniorer. Fritidsnämnden behöver i detta sammanhang arbeta alltmer utifrån ett livsloppsperspektiv, där fritid ses som en resurs genom hela livet.

Fritidsnämndens lokalbehov påverkas av Malmöbornas fritidsvanor, men anläggningsutvecklingen styrs i praktiken även av skolornas utveckling. I en allt tätare stad med ökad markkonkurrens krävs därför att fritidssektorns behov är en integrerad del av stadsplaneringen.

Nämnden bidrar långsiktigt genom ett förstärkt arbete med folkhälsa och förebyggande insatser. Ett tydligt fokus på kärnverksamheten och strategiskt folkhälsoarbete är centralt för att möta framtida utmaningar på ett hållbart sätt.

Omvärldsfaktorer som påverkar nämndens verksamhet

Stadens gemensamma omvärldsanalys Utblick Malmö har uppdaterats och lanserades under våren 2026. Det uppdaterade materialet består av en trendkarta med fyra megatrender och elva omvärldstrender. De trender som nämnden bedömer har störst påverkan på verksamheten är:

- Ökad flerdimensionell ojämlikhet
- Demokrati i gungning
- Ökad medvetenhet om samhällets sårbarhet

Ökad flerdimensionell ojämlikhet

Fritidsnämnden har i uppdrag att skapa förutsättningar för alla Malmöbor att ha en meningsfull fritid. Forskning och utredningar visar att de ojämlikheter som finns i samhället i stort också avspeglas i nämndens verksamheter. Därför är det kompensatoriska uppdraget, att motverka strukturell ojämlikhet, en central del av nämndens arbete. För att säkerställa att jämlikhet även fortsättningsvis är en grundläggande princip har nämnden beslutat om en särskild strategi för jämlikhetsarbetet. Den visar riktningen för hur ojämlikhet ska motverkas och ett rättighetsbaserat jämlikhetsperspektiv ska stärkas.

För att lyckas krävs det att olika förutsättningar belyses, behov synliggörs och de strukturer som skapar hinder synliggörs. För att adressera en ökad ojämlikhet med flera dimensioner behöver nämnden fortsätta sin samverkan med andra nämnder för att hitta flera sätt som möjliggör att fler kan ta del av stadens resurser.

Relationer som verktyg mot ojämlikhet

Ökad ojämlikhet kräver även nya sätt att arbeta. Fritidsnämndens verksamheter är i stort relationella, det handlar om människor som möter människor och närvaro. Nämndens arbete blir än mer relationellt när fritidsgårdsverksamheten blir mer uppsökande, när idrottsplatsvaktmästare möter och hanterar sociala relationer på idrottsplatserna, i samskapande med civilsamhället och ett ökat deltagande i lokalområdena.

Medborgardialoger och andra strukturerade former för invånarnas återkoppling är viktiga verktyg och nämnden arbetar för att utveckla fler former för invånardialog. Fritidsnämnden har dessutom en lång tradition av att samarbeta med universitet och ta del av aktuell forskning för att följa utvecklingen inom fritidssektorn.

Behovsstyrd fritidsgårdsverksamhet i fokus

Fritidsgårdsverksamhetens arbetssätt med fokus på de lokala förutsättningarna står i centrum. Detta genom att kraftsamla där behoven är som störst och fritidsgårdar prioriteras i områden med en hög andel barn

och unga som lever i socioekonomisk utsatthet. Fritidsgårdsverksamheten fyller en viktig roll i det preventiva arbetet genom sitt uppsökande och relationsbyggande arbete med barn och unga.

Fler vägar till meningsfull fritid och gemenskap

Nämnden ser ett behov av att skapa fler och därmed olika vägar till en meningsfull fritid. Insatserna förstärks för de föreningar och civilsamhällsorganisationer som bedriver verksamhet som inte rymms i dagens strukturer och system. Samtidigt behöver stödet till föreningslivet, mötesplatser och den egna verksamheten utvecklas utifrån lokala behov. Målet är att fler Malmöbor ska kunna ta del av en meningsfull fritid, stanna kvar i aktivitet och hitta sammanhang där de känner tillhörighet.

För att möta den ökande ojämlikheten och stärka barns och ungas möjligheter till en meningsfull fritid arbetar fritidsnämnden aktivt med att identifiera och stödja föreningars kompensatoriska insatser, samtidigt som nämnden verkar för att alla barn ska ges möjlighet att engagera sig i traditionella idrottsföreningar på så lika villkor som möjligt. Genom riktade stöd och anpassade insatser skapas bättre förutsättningar för fler barn, unga och vuxna att bli aktiva i föreningslivet, både som deltagare och som ideellt engagerade. På så sätt bidrar nämnden till att sänka trösklarna till deltagande, stärka det civila samhällets kapacitet och säkerställa att fritiden fortsatt kan vara en inkluderande arena som främjar delaktighet, gemenskap och jämlika livsvillkor i hela Malmö.

Ökade kostnader för deltagande driver ojämlikhet

Idrottsrörelsen är den största organiserade fritidsverksamheten för barn i Sverige, och omkring 70 procent av barn mellan sex och tolv år är med i en idrottsförening. Samtidigt innebär föreningsidrott kostnader för familjer bland annat avgifter, utrustning och resor, vilket riskerar att exkludera barn och skapa ojämlikhet i deltagande. Den ökande kostnadsnivån och minskad tillgänglighet utmanar idrottens princip om att alla ska kunna vara med.

Nämnden hanterar och kompenserar för utvecklingen inom idrottsrörelsen på olika sätt, bland annat genom hur bidrag och tider fördelas. Nämnden ser ett behov av fortsatt utvecklingsarbete för att möjliggöra för fler barn och unga att delta i idrottsrörelsen. Vidare är fritidsnämndens kompensatoriska uppdrag avgörande i en tid av ökande sociala och ekonomiska skillnader. Fokus på jämlikhet behöver genomsyra både prioriteringar och praktiskt genomförande.

Demokrati i gungning

Samhället förändras snabbt och komplexiteten ökar. Behovet av att se på olika samhällsutmaningar och skeenden ur flera perspektiv ökar. I och med det breddas även fritidsnämndens frågor och närmar sig mer än tidigare frågor som angränsar andra nämnders uppdrag så som till exempel omsorg om unga, socialt förebyggande arbete och hållbar stadsutveckling. Behovet av samverkan och samarbete ökar för att staden ska kunna ta sig an de komplexa utmaningar som följer globala skeenden som påverkar det lokala i Malmö. I en tid av ökande samhällsklyftor och polarisering blir fritiden en

särskilt viktig demokratisk arena.

Nämnden fortsätter att stärka och skapa fler gemenskaper genom ett aktivt föreningsliv, fritidsgårdar, mötesplatser och främjande aktiviteter.

Deltagande i kultur- och föreningsliv motverkar ohälsa och är en grund för demokratisk delaktighet och ett levande demokratiskt samtal.

Fritid som möjliggörare för ökad tillit

Föreningslivet i Malmö är rikt och erbjuder allt från idrott, natur och kultur till sociala aktiviteter. Det går inte att överskatta betydelsen av ett starkt föreningsliv för en attraktiv stad och ett levande demokratiskt samhälle. Det civila samhällets engagemang är en viktig del av stadens välfärd och nämndens stödsystem är en viktig faktor för ett starkt föreningsliv.

Utvecklingen av framtidens Malmö handlar i hög grad om att lyckas motverka den ojämlikhet mellan medborgarna som idag växer inom flera områden. Jämlikhet bidrar till känslor av hopp och mellanmänsklig tillit och är en förutsättning för att människor ska välja att engagera sig i granngemenskap såväl som i föreningsliv och demokrati.

Lokal förankring och samverkan

Trots att segregationen och ojämlikheten enligt flera mått har minskat de senaste åren, genom mer blandat boende, fler i arbete och förbättrade skolresultat, kvarstår betydande skillnader i livsvillkor och hälsa mellan olika delar av Malmö. Därför behöver arbetet för ökad jämlikhet fortsätta och förstärkas. Ett sådant arbete kräver bättre samordning och ökad samverkan, både mellan stadens egna verksamheter och tillsammans med andra lokala aktörer.

Målet med lokal utveckling är att stärka delaktigheten, öka tryggheten och främja en positiv lokal utveckling i hela Malmö. Arbetet tar sin utgångspunkt i lokala behov, såväl sociala som fysiska, och utformas och genomförs i samverkan med föreningsliv, näringsliv, fastighetsägare, religiösa samfund och myndigheter. Lokal utveckling är därmed inte något som Malmö stads nämnder bidrar till vid sidan av sin ordinarie verksamhet, det är en integrerad del av deras uppdrag. Alla nämnder arbetar redan med lokala behov, om än på olika sätt och utifrån olika förutsättningar. Genom fritidsnämndens uppdrag att öka samverkan kan stadens verksamhet i högre grad riktas och anpassas efter lokala behov, nå grupper och områden som i dag står längre ifrån stadens gemensamma utveckling samt identifiera gemensamma mönster, trender och utmaningar. På så sätt kan det lokala arbetet tydligare kopplas samman med stadens övergripande mål och bidra till en hållbar utveckling för hela Malmö.

Minskad ideell kraft och dess demokratiska konsekvenser

Det svenska föreningslivet har länge präglats av hög anslutning till ideella föreningar, demokratiska strukturer och ett omfattande ideellt engagemang. I dag minskar dock medlemsantalet i många föreningar, och bristen på ledare har blivit ett konkret hinder för att upprätthålla verksamheten. Samtidigt uttrycker många unga en vilja att engagera sig, men inte genom traditionella former som medlemskap, styrelsearbete eller långsiktiga

åtaganden. Detta utmanar föreningslivets etablerade strukturer och finansieringsmodeller, som i stor utsträckning bygger på ideellt arbete.

Idrottsforskning, bland annat i rapporten Jag ställer upp (Centrum för idrottsforskning 2024), visar att ökade krav på ledare, en minskad rekryteringsbas och bristande kunskap om vad ideellt engagemang innebär hotar idrotten som folkrörelse. Utvecklingen påverkar såväl nämndens som idrottsrörelsens grundsyn på det ideella engagemanget som en demokratisk kraft.

Ökad medvetenhet om samhällets sårbarhet

Samhällets sårbarhet har blivit tydligare under de senaste åren. Digitalisering och teknikberoende skapar nya risker. Detta stärker behovet av informationssäkerhet, behörighetsstyrning och kontinuitetsplanering kopplat till nämndens verksamhetskritiska system och digitala tjänster.

För nämnden är vattenförsörjningen en central beredskapsfråga, då drift av badanläggningar och idrottsplatser förbrukar stora mängder vatten och därmed är särskilt sårbar vid störningar i vattenförsörjningen.

En annan konsekvens av en mer osäker omvärld är ökade risker kopplade till transporter och leveranser. Störningar i globala och nationella försörjningskedjor, extremväder eller energibrist, kan påverka tillgången till varor, reservdelar och tjänster som är nödvändiga för verksamheten. Detta visar behovet av ökad beredskap, redundans i upphandlingar och ökad medvetenhet om sårbarheter i logistikkedjor.

En väg in – samverkan för att förebygga välfärdsbrott

Välfärdsbrott påverkar det demokratiska systemet på flera sätt. För att möta stadens ambition om ett utvecklat samarbete med civilsamhället är fritidsnämndens kompetens central, inte minst genom ansvaret för ett gemensamt föreningsregister samt boknings- och bidragssystem. När flera nämnder har ett gemensamt system finns möjligheter till stärkt uppföljning och ökad effektivitet i administration.

Gemensam studie om fysisk aktivitet och fritid bland vuxna

Under 2026 genomför fritidsnämnden en gemensam undersökning med idrottsnämnden i Stockholm och idrotts- och föreningsnämnden i Göteborg med syfte att ta reda på hur invånarna idrottar, rör på sig i vardagen och har det på sin fritid. Målgruppen för undersökning är över 18 år med särskilt fokus på äldre Malmöbor. Fritidsnämnden kommer att komplettera den kvantitativa undersökning med en kvalitativ studie som fokuserar på äldre Malmöbor. Studierna förväntas färdigställas under våren 2027.

Nationella uppdrag och utredningar inom fritidssektorn som berör nämndens verksamhet

Nationell kraftsamling för ökad rörelse

Regeringen har beslutat om ett uppdrag till Folkhälsomyndigheten i 2026 års regleringsbrev för att genomföra en nationell kraftsamling för ökad rörelse. Målet är att öka den dagliga rörelsen och främja fysisk aktivitet i hela samhället. Delredovisning ska lämnas senast den 30 april 2026, och slutredovisning senast den 31 mars 2027.

Fritidskortet höjs och breddas 2026

Fritidskortet ska ge barn och unga i åldrarna 7–16 år ökad tillgång till idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Inför 2026 höjde regeringen beloppet till 550 kronor per barn och kalenderår (tidigare 500 kr) samt det särskilda fritidskortet för barn i ekonomiska utsatta hushåll ökar till 2 500 kr (tidigare 2 000 kr). Fritidskortet administreras helt av föreningslivet mot privatpersoner. Nämnden kommer att ta del av nationell analys av användandet av fritidskortet.

Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet

I lagrådsremissen februari 2026 föreslår regeringen ändringar som syftar till att förbättra konkurrensen i offentlig och privat verksamhet. Regeringen föreslår en ny lag om offentlig säljverksamhet. Den nya regleringen avser att skydda privata företag från de ojämlika villkor som uppstår när offentliga och privata aktörer agerar på samma marknad. Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026. Nämnden bedriver verksamhet som kommer att påverkas av skärpta bestämmelser, vilket kan påverka verksamhetens intäkter samt ökad administration i form av särredovisning.

Fördjupad analys av kostnaderna för barn och unga i föreningsidrott

Centrum för idrottsforskning (CIF) fick av Regeringen uppdrag att fördjupa kunskapen om kostnadsutvecklingen i barn- och ungdomsidrotten och dess konsekvenser. Uppdraget resulterade i antologin Den allvarsamma leken. Rapporten visar att pågående processer av kommersialisering och professionalisering inom idrotten inte enbart bidrar till utveckling, utan också medför betydande utmaningar – särskilt inom barn- och ungdomsidrotten.

Boverket ska öka kunskapen om planering och gestaltning av idrottsanläggningar

Tillgång till anläggningar och idrottsmiljöer är en avgörande faktor för att kunna bedriva idrottslig verksamhet. Regeringen har gett Boverket i uppdrag att samla in, redovisa och sprida lärande exempel om planering och gestaltning av idrottsanläggningar. Boverket släppte under våren 2026 Exempelsamling Planering och gestaltning av lokaler och anläggningar för idrott.

Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Här besvarar nämnden följande frågeställning:

- Vilka verksamhetsförändringar, effektiviseringar eller kvalitetsutveckling pågår eller planeras inom nämnden framöver? Beskriv även förändrade arbetssätt och/eller samarbete med andra som leder till förbättrad kvalitet och/eller minskade kostnader.

Långsiktig planering av lokaler och anläggningar

Den långsiktiga lokalplaneringen kräver nära samverkan mellan stadens nämnder för att säkerställa ändamålsenliga och effektivt använda lokaler.

Detta gäller särskilt nämnder som delar ytor med fritidsnämnden såsom skolnämnderna, kulturnämnden och de tekniska utförandenämnderna. Tydliga förutsättningar, gemensamma arbetssätt och mer harmoniserade bokningssystem behövs för att samnyttjandet ska fungera väl.

Nämnden har under året öppnat upp fritidsgårdar för bokning och avser att fortsätta öppna upp fler lokaler där intresse finns i närområdet och i den takt som lokalerna kan anpassas för uthyrning.

Samverkan kring vakanta lokaler i staden är ett annat exempel som kan gynna föreningar kopplat till målgruppen 65+, men detta beror på hur kontakten med dessa föreningar etableras från nämndens sida samt om ändamålsenliga lokaler går att hitta.

Trygga platser

Samnyttjande av platser och anläggningar är viktiga för att öka tryggheten. Genom att skapa flöden och befolka offentliga rum och närmiljöer kan känslan av trygghet på och runt platsen öka. När flera aktörer nyttjar, utvecklar och formar platser och anläggningar ökar förutsättningarna för gemenskap vilket kan bidra till en ökad känsla av trygghet.

Fritid, kultur i stadsplanering

Genom att integrera kultur- och fritidsfrågorna i den långsiktiga fysiska planeringen skapas förutsättningar för en stad som främjar delaktighet, inkludering och aktivt liv i alla åldrar. Fritidsnämnden arbetar aktivt för att säkerställa en jämlik tillgång till kultur- och fritidsaktiviteter över hela staden genom stadsplaneringsprocesser, från strategisk planering till detaljplanering. Fritidsnämnden ser därför pågående översyn av översiktsplanen som ett centralt verktyg för att säkerställa att kultur- och fritidsmiljöer ges goda och jämlika förutsättningar i stadens fortsatta utveckling.

Rekreationsområden som gröna lungor i staden

I en växande stad är det av stor vikt att värna och utveckla de gröna ytorna. Nämnden arbetar med att stärka de värden som natur och landskap bidrar med för att skapa långsiktigt hållbara livsmiljöer för både människor och

biologisk mångfald. Malmöbornas tillgång till natur och gröna miljöer säkerställs bland annat genom nämndens rekreationsanläggningar och idrottsplatser.

Naturcentret i Torup är en mötesplats där besökare i alla åldrar kan utforska och uppleva Bokskogens unika naturvärden och Öresunds funkis utgör fortsatt en betydelsefull anläggning för att alla Malmöbor ska ges möjlighet till simkunnighet och svalka under varma sommardagar.

För att erbjuda jämlik tillgång till natur och friluftsliv behöver samhällsplaneringen aktivt verka för att säkerställa närhet till natur för alla grupper samt underlätta tillgången till friluftsområden.

Tidiga förebyggande insatser

Det krävs tidiga och samordnade insatser för att tidigare upptäcka och ge stöd till barn och unga som behöver det. Tidiga insatser kan främja en positiv utveckling för barn och unga och hjälper till att optimera samhällets resurser för att förhindra mer kostsamma insatser i framtiden. För att främja en aktiv fritid och tidigt etablera de kontakter som behövs för att skapa möjligheter att aktivera sig är fritidsnämndens fortsatta samverkan med andra nämnder viktig.

Breda nämndens målgrupp

Fritidsnämnden ansvarar för att säkerställa Malmöbornas möjlighet till fritid och rekreation. En aktiv fritid har stor potential att förebygga sjukdomar, stärka det psykiska välbefinnandet och bidra till ett mer hållbart samhälle.

Nämnden ser samtidigt att sporthallar i hög utsträckning domineras av verksamhet för barn 13–14 år. Pojkar är fortsatt mer föreningsaktiva än flickor, i alla åldersgrupper. Antal närvaroregistrerade föreningsaktiva barn och unga Malmöbor fortsätter att vara som högst vid 9–10 år. Minskning sker redan från elva års ålder, för såväl flickor som pojkar. Drivkraften att prestera bättre har inte bara påverkat själva idrottsutövandet, den har bidragit till tidig specialisering, ökad professionalisering, utveckling av avancerade träningsmetoder och expertroller samt en ökad standardisering av både verksamhet och anläggningar. Samtidigt pekar forskningen på att denna utveckling inte är oundviklig med förslag som att minska tävlingsmomentets betydelse, tillåta ålders- och nivåblandade grupper eller låta unga tävla utan domare syftar till att stärka lekfullhet, ansvarstagande och fair play.

Genom mer flexibla ytor, sociala miljöer och tillgänglighetsanpassning kan sporthallar bli mer multifunktionella och attrahera fler målgrupper. De förändringar som skett i fördelningsprinciper inför 2026, är ett steg i riktningen att få fler att vara aktiva.

Nämnden står inför uppgiften att balansera sitt uppdrag. Idrottens stora genomslag gör att många resurser riktas dit, men det är samtidigt avgörande att nå dem som inte deltar i traditionell idrottsverksamhet. Barn och unga som inte är aktiva i traditionell idrottsverksamhet, äldre, personer med funktionsnedsättning och andra grupper behöver också mötesplatser och verksamheter som skapar mening och tillhörighet. Det kräver en

fördelning av resurser som både stödjer idrottens behov av funktionella lokaler och samtidigt säkrar ett brett och inkluderande fritidsutbud.

Fördelning av nämndens resurser

Nämnden har sett ett behov av att bättre synliggöra och förstå vilka som tar del av och inte tar del av nämndens resurser och dess fördelning. Detta har resulterat i att nämnden under 2026 genomför en fördjupad analys av hur bidrag och anläggningsbestånd fördelas ur ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv samt hur resursfördelningen utvecklats över tid.

Tillgängligt och inkluderande fritidsutbud för barn och unga

Efterfrågan på sporthallar fortsätter att vara hög. Samtidigt visar analyser att geografisk närhet inte är avgörande för barns deltagande; det är verksamhetens innehåll som påverkar om unga stannar kvar. För att nå de barn och unga som deltar mindre behöver fler trösklar sänkas, exempelvis höga kostnader, svagt utbud eller verksamheter som inte upplevs som välkomnande. Det kommunalt finansierade fritidsutbudet kan göra stor skillnad om det utformas inkluderande och skapar trygga, meningsfulla sammanhang för unga – oavsett om det handlar om idrott eller öppna mötesplatser.

Det är också avgörande att motverka en utveckling där vissa barn får tillgång till organiserad idrott medan andra enbart erbjuds kompensatoriska insatser.

Multifunktionella anläggningar

Den demografiska utvecklingen och förändrade fritidsvanor ställer även krav på att anläggningar är flexibla och kan anpassas över tid. Fritidssektorns lokaler ska vara öppna, multifunktionella och tillgängliga för alla, och Hyllie Sportcenter är ett exempel på en sådan multianläggning som når en bred målgrupp. Nämndens anläggningar är hårt belastade, inte bara av Malmöbor utan även av besökare från andra kommuner. Malmö står inför stora satsningar på sina idrotts- och fritidsmiljöer de kommande åren, där flera områden utvecklas parallellt för att möta såväl befolkningsökning som nya behov hos föreningsliv, skolor och allmänhet.

Stadionområdets utveckling

Stadionområdet är i en intensiv utvecklingsfas. Arbetet sker i nära samverkan med föreningar, arrangörer och andra aktörer och innebär betydande investeringar som ska skapa en modern och mångsidig miljö för idrott och evenemang.

Under utvecklingsperioden behövs tillfälliga lösningar för att verksamheten ska kunna bedrivas parallellt med att Stadionområdet utvecklas. Till exempel utvecklas Rosengårds Södra IP för att kunna vara en sådan ersättningsanläggning för fotbollen under byggperioden på Stadion. Men utvecklingen av Rosengårds Södra IP är också en långsiktig utveckling av idrottsplatsen i Rosengård där både vardagens idrottsfunktioner, elitidrott och evenemang möts.

Ett levande Malmö genom evenemang och fritidsverksamhet

Nämnden bidrar till en attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt genom att fortsätta vara en professionell aktör som både stödjer och genomför såväl lokala som internationella och nationella evenemang. Det är flera aktörer som arrangerar evenemang i staden och nämnden fortsätter att utveckla samarbetet med kulturnämnden, tekniska nämnden, kommunstyrelsen och externa aktörer för att tillsammans erbjuda ett brett utbud med evenemang till malmöborna. Stadionområdets utveckling och nya möjligheter är av stor vikt för nämndens evenemangsverksamhet. Ett rikt utbud av evenemang lockar besökare till Malmö, vilket i förlängningen även stärker besöksnäringen och bidrar till att stärka stadens position som regional tillväxtmotor.

Jämlik och inkluderande fritid kräver riktade insatser för tjejer

Tjejer är i dag en underrepresenterad grupp inom delar av fritidsnämndens utbud, särskilt bland de verksamheter som har hög tröskel för deltagande. Skillnaderna är som störst bland de tjejer som lever i socioekonomisk utsatthet. Detta innebär att fritiden inte i tillräcklig utsträckning fungerar kompensatoriskt för alla målgrupper.

För att leva upp till en jämlik och inkluderande fritid behöver arbetet i högre grad rikta sig till de tjejer som står längst ifrån fritidsutbudet. Det kräver ett medvetet och långsiktigt arbete där flickors skilda livsvillkor, erfarenheter och behov synliggörs och tas på allvar. Insatser behöver utformas med förståelse för de strukturella hinder som begränsar deltagande, såsom normer kring kön, trygghet, tillgänglighet och ekonomiska förutsättningar.

Ett stärkt fokus på relationellt och uppsökande arbete är centralt för att nå dessa målgrupper. I samverkan med civilsamhället och andra berörda aktörer kan nämnden utveckla former för delaktighet som skapar förtroende och sänker trösklar till fritidsverksamhet. Genom att erbjuda trygga, anpassade och attraktiva sammanhang kan fler tjejer ges möjlighet att ta plats, påverka innehåll och forma sin fritid på egna villkor.

Samverkan med andra nämnder

Funktionsstödsnämnden

Funkisåret 2026 syftade till att synliggöra, samla och stärka stadens arbete för personer med funktionsnedsättning. Genom att tydligare paketera och lyfta fram planerade aktiviteter skapades en samlad bild som gjorde det enklare att nå målgruppen och bättre möta dess behov, samtidigt som samverkan mellan fritidsnämnden, kulturnämnden och funktionsstödsnämnden kring målgruppen stärktes. Genom evenemang som Special Olympics både synliggörs målgruppen och möjliggör ökad delaktighet, engagemang och långsiktig utveckling för målgruppen.

Under året identifierades flera utvecklingsaktiviteter som tas vidare 2027. En central insats kommer vara att etablera ett gemensamt forum och en tydlig struktur för samverkan mellan nämnderna samt att sprida kunskap, både internt och externt, utifrån gjorda lärdomar.

Resan till fritiden avgör möjligheten att delta

För föreningslivet är transportfrågorna det största identifierade hindret för målgruppens möjlighet till en aktiv och inkluderande fritid.

Försämrade villkor och ökade kostnader för transporter begränsar målgruppens möjlighet att ta del av idrott, föreningsliv och kulturella aktiviteter. En aktiv dialog med berörda aktörer är därför nödvändig för att identifiera långsiktigt hållbara lösningar som säkerställer att målgruppen inte utesluts från nämndens verksamheter.

Kulturnämnden

Nämnden ser behov av att fortsätta arbeta gemensamt för att möjliggöra för de Malmöbor som idag inte deltar i det kommunalt subventionerat kultur- och fritidsutbudet att kunna ta del av utbudet i större utsträckning. Genom att hitta överlappande verksamhet mellan stadens nämnder kan staden som helhet erbjuda ett bredare utbud för Malmöborna och använda resurser effektivt.

Kunskap som grund för utveckling av fritid och kultur för barn och unga

Fritidsnämnden har tillsammans med kulturnämnden undersökt barn och ungas levnadsvillkor, delaktighet och preferenser samt fritids- och kulturvanor i samarbete med forskningsgruppen Ung livsstil. 2024 genomfördes den första Ung livsstilsstudien i Malmö i anpassad skola (högstadiet och gymnasiet) samt 2025 genomfördes en uppföljande studie i övrig skola (mellanstadiet och högstadiet).

Hälsa, vård och omsorgsnämnden

Ett åldersvänligt Malmö är en stad där människor kan leva ett tryggt, aktivt och värdigt liv genom hela livet, oavsett bakgrund, ekonomi, hälsa eller funktionsförmåga. Gemenskap, delaktighet och möjligheten att leva ett självständigt och meningsfullt liv.

En växande äldre befolkning ökar behovet av anpassade insatser för att främja en meningsfull fritid för seniorer. Fritidsnämnden behöver i detta sammanhang samverka med Hälsa, vård och omsorgsnämnden.

Det finns ett tydligt behov av lokaler i närområden som möjliggör för både organiserade aktiviteter och spontant umgänge. Samverkan mellan stadens verksamheter och civilsamhället bedöms vara avgörande för att nå positiva och långsiktiga effekter.

Skolnämnderna

Många av nämndens anläggningar samnyttjas med grundskolor och gymnasieskolor. Vidare bygger Skolidrottsföreningar broar mellan skola och fritid genom att främja demokratisk föreningsfostran där unga leder unga och skapar delaktighet och ansvar.

De sporthallar och gymnastiksalor som byggs tillsammans med grundskolenämnden påverkas till viss del av skolornas lokalprogram. Nämnden ser även utvecklingsmöjligheter i att samnyttja skolans övriga lokaler och skolgårdar.

Utveckling av Stadionområdet har en särskild betydelse som en tillgänglig och inkluderande mötesplats för elever inom Malmö idrottsgymnasium, Malmö idrottsgrundskola och anpassad skola.

Tekniska nämnden

Samarbetet mellan fritidsnämnden och tekniska nämnden är särskilt viktig för att utveckla ytor för rörelse, rekreation och spontana fritidsaktiviteter i Malmö. Genom att använda marken mer effektivt och samordna planering och genomförande kan nämnderna skapa mer attraktiva och tillgängliga platser som inspirerar fler Malmöbor till fysisk aktivitet och social samvaro. Nämnderna ansvarar för flera likartade spontanaktivitetsytor och har genom samverkan möjlighet att både lära av varandra och komplettera respektive uppdrag.

Genom tydlig kommunikation och riktade insatser kan fler lockas att upptäcka platserna och använda dem i vardagen. Närvaro av ledare eller organiserade drop-in-aktiviteter under vissa tider kan ytterligare bidra till att skapa trygghet och aktivitet på platserna.

Kommunbidrag

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka ekonomiska effekter kan uppnås till följd av förändrat arbetssätt/ samarbete med andra på kort och lång sikt?
- Vilka förändringar som innebär ökade kostnader eller lägre intäkter kommer att påverka nämndens verksamhet 2027? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka förändringar pågår eller planeras inom nämndens verksamhet som innebär minskade kostnader eller högre intäkter? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?

Stadionområdet

Stadionområdet i Malmö är ett stadsutvecklingsprojekt som involverar flera nämnder.

Utvecklingen av byggnader och funktioner är planerad i etapper där etapp 1 (idrottsgrundskola med sporthall) är genomförd och etapp 2 (multihall och gymnasieskola) och 3 (bland annat Malmö Stadion) är under genomförande.

Arbete har också påbörjats med att planera för uppförande av ett mobilitetshus öster om Malmö Stadion, samt en idrottsyta väster om Malmö stadion. Idrottsytan utreds om den kan utformas som en yta för friidrottens kastgrenar, en så kallad kastplan.

Inom etapp 3 planeras också en aktivitetsyta för olika idrotter och evenemang öster om Malmö stadion, samt andra idrottsanläggningar som efterhand planeras att uppföras i områdets centrala och södra delar. De idrottsanläggningar som är planerade inom stadionområdet i etapp 3 är en ishall, en simhall, en gymnastikidrottshall samt en bowlinghall.

Mobilitetshus

Mobilitetshusets planbestämmelser, utöver parkeringshus, är besöksanläggning för idrott- och evenemangsändamål, centrumverksamhet och plats för lokalt behov av tekniska anläggningar. Syftet med mobilitetshusets placering är centralt i området, i anslutning till en vändslinga och med närhet till många av områdets verksamheter. Placeringen följer principen för närhet till verksamheter och trafiksäkerhet för områdets med planbestämmelsen är att säkra plats för centrum- och idrottsändamål i mobilitetshusets bottenvåning samt aktiva fasader i alla väderstreck där minst 10% av bottenvåningens alla fasader ska vara uppglasade.

För Fritidsnämnden utgör mobilitetshuset en möjlighet att husera verksamheter som tidigare har varit placerade på den gamla Malmö stadion och i Kombihallen som planeras att rivas för att ge plats för annan verksamhetsyta. Den ökade hyreskostnaden för fritidsnämnden förväntas inte fullt ut täckas av hyresintäkter från föreningar.

Kastplan

I avsiktsförklaringen med Malmö FF anges att ytterligare en fotbollsplan behöver anläggas på Stadionområdet för att Malmö FF ska kunna hyra denna och därmed samla hela sin verksamhet. Staden har utrett flertalet ytor för fotbollsplanernas placeringar och funnit i att ytan för befintliga kastplanen är det bästa alternativet.

Detta innebär att kastplanen måste omlokaliseras och att ytan väster om nya stadion är den yta som ger bäst förutsättningar för en ny kastplan. Denna placering innebär också bättre förutsättningar för friidrottens ändamål. Kastplanens yta kan med fördel även nyttjas vid större evenemang på Stadionområdet. Den kan till exempel användas som funktionärs- och uppsamlingsplats vid större motionslopp, fanzone eller som yta för prova-på-aktiviteter utomhus för barn och ungdomar i samband med större evenemang. Ytan kan också användas som tävlingsplats för vissa idrotter, såsom frisbee och casting.

Utemiljö

I samband med utveckling av stadionområdets byggnader och funktioner behöver även utemiljöerna inom området planeras. Områdets koncept- och visionsarbete ska beaktas i utformningen av utemiljöerna. Områdets tre genomgripande verksamhetsområden; utbildning, evenemang och idrott (elit), ska ligga till grund för allt utvecklingsarbete, med syftet att nå visionen om ett område där drömmar blir till verklighet. Funktioner inom utemiljön som stödjer de tre verksamhetsområdena ska prioriteras.

Planering av utemiljöerna ska göras så att de är funktionella för skolverksamhet, evenemang och publikflöden, transporter, driftverksamhet/arbetsmiljö. I detta planeringsarbete ska särskilt fokus läggas på trygghet och säkerhet för besökare och personal. Samtidigt ska utemiljöerna utformas så att de stärker stadionområdet och dess byggnaders arkitektoniska uttryck och gestaltning.

Utveckling av utemiljöerna ska omfatta åtgärder för klimat och hållbarhet: såsom till exempel återbruk av material, återplantering av träd (biotopskydd), minskning av värmeöar, vatten och skyfalls hantering.

Val av åtgärder och utformning av utemiljöerna ska göras med ekonomisk försiktighet och primärt utgå från ett funktionsperspektiv. Utformningen ska ligga i linje med normal utformning av liknande offentliga miljöer i staden.

Framtida behov av simytor i Malmö

Behovsanalys inom badverksamheten visar att Malmö har ett stort och ökande behov av fler simytor, både för simundervisning och för föreningslivet. Simhallar spelar en viktig roll särskilt för barn och unga som inte deltar i organiserad idrott, samtidigt som föreningar efterfrågar fler ytor för träning och utveckling.

För att möta behovet av fler simytor för både simundervisning samt föreningsverksamhet byggs ett nytt bad på Heleneholm som förväntas tas i bruk 2028. Helenehombadet kommer innehålla en 50.metersbassäng samt 3 undervisningsbassänger. Dock ingen djupvattendel för simhopp och

föreningsverksamhet som kräver djupt vatten. Dessa funktioner avses inkluderas i kommande simanläggning.

Inom en tioårsperiod kommer Simhallsbadet stängas. Därav pågår en badutredning för att kartlägga samtliga behov av simytor i staden som beräknas vara klar under hösten 2026.

Anläggningsbeståndet

Föreningars tillgång till lokal är avgörande för att växa och öka i volym. Fritidsnämnden vill lyfta fram att det finns objekt i fritidsanläggningsbeståndet som är gamla, ej fullt ändamålsenliga samt med höga driftskostnader. Nämnden behöver underhålla och utveckla det befintliga anläggningsbeståndet, vilket kan bidra till att fler kan ta del av dem men också att resurser behöver prioriteras genomtänkt. Till detta ska nämnas att effektivisering genom samnyttjandet av olika anläggningar innebär ett ökat slitage och underhållsbehov, vilket följaktligen innebär ökade drift- och hyreskostnader för nämnden.

Hyllie sportcenter

Efter att det föreningsdrivna Hyllie Sportcenter gick i konkurs 2024 tog Nämnden över driftansvaret i oktober 2023. Trots att nämnden genomfört anpassningar, såsom justeringar i prislista och viss verksamhetsutveckling, har nämnden en utmaning med att nå det budgeterade intäktskravet. Under 2025 ökade besöksantalet med 45 procent i jämförelse med 2024, medan intäkterna ökade med enbart sex procent under samma period.

Under våren 2026 har nämnden påbörjat en utredning som ska resultera i ett tydligt vägval för anläggningen. Utredningens syfte ska klargöra anläggningens primära uppdrag och visa vilka konsekvenser olika inriktningar får för ekonomi, verksamhetsutbud och tillgänglighet.

Inriktningsbeslut tas i fritidsnämnden under hösten 2026 och beroende på vilket beslut som fattas, kan detta innebära lägre intäkter som kan komma påverka fritidsnämndens ekonomi från 2027 och framåt.

Långsiktiga satsningar

En ny gymnasieskola i stadskärnan öppnades under hösten 2025 - Malmö Magistratsgymnasium. Fritidsledare utgår från Malmö Magistratsgymnasium och arbetar med att motivera ungdomar till en meningsfull fritid såväl under skoltid som efter skoltid. Då insatsen har gett positivt utfall finns förslag om att utöka insatsen till ytterligare skolor. Under 2026 finansieras detta via tillfällig ramförstärkning, inom ramen för Ung i risk. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och fritidsnämnden föreslår att medel permanentas för insatsen.

Budgetuppdrag, nämndspecifikt index och demografi

I samband med kommunfullmäktiges beslut 2022-11-23 §40 om budget för 2023 gavs följande budgetuppdrag:

"Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utifrån nuvarande modell för uppräknings för demografieffekter och kompensation för pris och lön utreda om det finns möjlighet att göra förbättringar som resulterar i en mer ändamålsenlig styrning."

Index är en sammanvägning av konjunkturlönestatistik till 70 procent och KPI till 30 procent. Denna viktning, som baseras på andelen personalkostnader respektive övriga kostnader i kommunen som helhet, har använts under många år och beräknats utifrån förhållandena i Malmö stad. Index är avsedd att hantera förändringen av verksamheternas nettokostnader. Fritidsnämndens kostnadsstruktur är 30 procent personalkostnader och övriga kostnader cirka 70 procent. Inom ramen för övriga kostnader utgörs cirka 50 procent av lokalkostnader.

Sedan 2024 tillämpar Malmö stad internhyresmodellen för lokalkostnader. Historiskt har demografikompensationen i huvudsak använts till anläggningsutveckling, och sedan 2013 har nämnden byggt ett stort antal sporthallar och konstgräsplaner som bidragit till att stärka infrastrukturen för idrott och fritid i Malmö. De senaste åren har kostnaderna för aktivitetsytor, idrottsanläggningar och mötesplatser ökat, dock har inte demografikompensationen ökat i samma takt.

Det är en utmaning för nämnden att bemöta de tillkommande kostnaderna vid exempelvis byggnation av en ny sporthall och nyanläggning av konstgräsplaner där investeringskostnader ökat markant de senaste åren. Nämndens bedömning är att behovet av nya aktivitetsytor, idrottsanläggningar samt mötesplatser inte matchar det demografiutrymme som erhålls varför nämnden behövt hantera de ökade kostnader inom befintlig ram.

Resultatet i översyn av nämndspecifikt index och demografieffekt kan resultera i begränsade ekonomiska effekter vilket ger fritidsnämnden minskat handlingsutrymme framöver.

Internt köp sälj / utemiljöentreprenadsavtal

I ärende STK-2023-140 om att inventera vilka modeller för internt köp och sälj som tillämpas i Malmö stad samt utvärdera ändamålsenligheten för sådana styrmodeller, uppdrog kommunfullmäktige fritidsnämnden att utreda förutsättningarna att fullt ut tillämpa självkostnadsprissättning för fritidsnämndens grönyteskötsel mot servicenämnden. I ärendet om utemiljö (STK-2026-91) lyftes utemiljöavtalet ur kommunens internhyresmodell inom ramen för internhyresmodellens process. I samband med utredningen har fritidsnämnden och servicenämnden sett över utemiljöentreprenadsavtalet utifrån gränsdragningslista och uppdraget. Med hänvisning till att uppdraget är förändrat (förändrade ytor mellan biytor och aktivitetsyta) samt att prissättningen varit låg i förhållande till kommunens andra interna köp och sälj genom åren, så saknar fritidsnämnden resurser för att klara av uppdraget inom befintlig ram. Fritidsnämnden äskar 2 000 tkr vilket motsvarar cirka tre helårsarbetare inkl. omkostnader. För att klara av uppdraget idag har nämnden fått prioritera inom uppdraget vilket har lett till sämre kvalitet i valda delar.

Digital bokning och inpassering

Efterfrågan från föreningslivet att nyttja inomhushallar under sommartid, samt för evenemang utanför nämndens ordinarie öppettider ökar fortsatt. Detta ställer krav på nämnden att koppla bokningssystem med passagesystem, så att föreningar kan få tillgång till anläggningarna. Digitalisering och automatiserade lösningar kan bidra till bättre nyttjandegrad, ökad tillgänglighet och minskad administration kring bokning och tillträde till anläggningar. Nämnden möter delvis dessa behov idag, men arbetet behöver fortsatt utvecklas för att nyttja anläggningsbeståndet på bästa sätt.

Stiftelse Malmö Sommargårdar

Stiftelsen Malmö Sommargårdar driver sommarkoloniverksamhet i Höllviken och Hästveda för skolbarn och förskolebarn bosatta i Malmö. För år 2026 får stiftelsen 20 721 tkr i bidrag från fritidsnämnden. Stiftelsen äskar en uppräkningsökning av 2027 års bidrag med 3,0 procent. Fritidsnämndens kommer att besluta om uppräkningsökningen på bidraget inför nämndsbudget 2027 utifrån de budgetförutsättningarna som nämnden erhåller.

Kommunstyrelsen har under våren 2026 (STK-2026-313) beslutat om att tillfälligt betala ut 1,5 mnkr samt 3,1 mnkr för utökning av sommarkollo i ny fastighet Marklunda samt sommarkollo i Ottarp. För att fortsatt kunna bedriva dessa två kollar 2027 och framåt behöver Stiftelse Malmö Sommargårdar totalt 9 970tkr per år. Då Stiftelsen Malmö Sommargårdar fick 2 mnkr i budget 2027 (ny fastighet Marklunda) äskar fritidsnämnden åt Stiftelsen Malmö Sommargårdar totalt 7 970 tkr. De ekonomiska beräkningar för Marklunda och Ottarp finns med i stiftelsens budgetskrivelse.

Stiftelsens budgetskrivelse för 2027 bifogas som underlag för kommunfullmäktiges ställningstagande.

Begäran om investeringsram

Fritidsnämndens investeringar avser huvudsakligen ersättningsanskaffning av maskiner och utrustning till drift och skötsel av idrottsanläggningar och inventarier till nya lokaler.

Fler inslag av automatisering samt att robotisera ska medföra effektivisering på längre sikt. För att ligga i framkant med automatisering och robotisera avser nämnden göra fler investeringar inom området, vilket förväntas få effekter utifrån ett ekonomiskt, kvalitetsmässigt, arbetsmiljömässigt och miljömässigt perspektiv.

Investeringsnivån 2027 är främst kopplad till finansiell leasing. Från och med 2025 redovisas ett antal av nämndens arbetsmaskiner och fordon (ex traktorer) som finansiell leasing. Finansiell leasing ska utifrån ett redovisningsperspektiv, jämföras med en investering som finansieras med lån.

Investeringsnivån från 2028 och framåt är främst kopplad till stadionområdets utveckling, framförallt multihallen, framtida kontor, den nya stadion samt Helenehomsbadet.

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2027 samt plan för 2028-2032 (belopp i tkr)

Investerings- typ	Begäran 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032
Finansiell leasing, maskiner	10 000	5 000	1 000	1 000	5 000	1 000
Investeringar, maskiner och inventarier	15 000	25 000	28 000	28 000	28 000	28 000
Summa investerings- ram	25 000	30 000	29 000	29 000	33 000	29 000